

בעניין:

בנימין נתניהו

באמצעות עוה"ד בעז בן צור, ישראל וולנרמן, דקלה סירקיס
כרמל בן צור, אסנת גולדשמידט-שרייר וקרן הר-צבי
מרח' הארבעה 28, תל אביב
טל': 03-7155000; פקס': 03-7155001

וכן באמצעות עוה"ד עמית חדד, נועה מילשטיין
אביחי יהוסף ויאיר לשם
מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב
טל': 03-5333313; פקס': 03-5333314

הנאשם 1;

- נ ג ד -

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טל': 073-3924600, פקס': 03-5163093

המאשימה;

טענות מקדמיות מטעם הנאשם 1

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 24.11.2020 מתכבד הנאשם 1 להגיש טענות מקדמיות מטעמו.

בית המשפט הנכבד יתבקש להכריע כי דין כתב האישום בכותרת לביטול, וזאת בהתאם להוראות סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי).

כל ההדגשות להלן הוספו, אלא אם נאמר אחרת.

תשומת לב בית המשפט הנכבד וכן כל גורם אחר מופנית לכך שבעניינה של א', המקורבת לניר חפץ שידון להלן, קיים צו איסור פרסום שהוצא על ידי בית המשפט ביום 17.11.2019, לפיו אין לפרסם פרט שעלול לזהות את א' או כל פרט שנוגע לטיב או מהות הקרבה בינה לבין חפץ.

יצוין כי טרם התקבלו החלטות בבקשות לעיון בחומרי חקירה בהתאם להוראות סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. המבקש שומר לעצמו את הזכות להגיש בקשות מתאימות לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי לתמיכה בטענותיו המקדמיות. זאת על בסיס החלטת בית המשפט הנכבד בבקשות לעיון בחומרי חקירה, וחומרי החקירה הנוספים שיועברו לעיון ההגנה.

למען הסדר הטוב יובהר, שלמבקש עומדת טענה מקדמית נוספת שעניינה היעדר אישור יועץ משפטי לממשלה לפתיחה בחקירה, כנדרש על פי חוק יסוד: הממשלה בקשה לקבלת אישור האמור, ככל שקיים, ממתנינה להכרעת בית המשפט הנכבד. לאחר הכרעה כאמור המבקש עתיד להגיש בקשה מקדמית בעניין זה.

א. פתח דבר

1. בקשה זו מוגשת כחלק מטענות מקדמיות שעומדות למבקש במסגרת סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי.
2. במסגרת בקשה זו יעמוד המבקש על שורה ארוכה – ויוצאת דופן – של פגמים קשים שנפלו בהליך.
3. אנו נראה, ובהרחבה, כיצד נוהלו חקירות המבקש.
4. אנו נראה שחקירה זו זוהמה באמצעות **הדלפות ופרסומים תדירים**, חוזרים ונשנים, של חומרי חקירה בכלי התקשורת. הדלפות ופרסומים אלו בוצעו – **למאותיהם ובהיקף חסר תקדים** – עוד טרם שחומרי החקירה הועברו לנאשמים (היינו, מקורם אחד – בגורמי אכיפת החוק). יתרה מזו; חלקם של פרסומים היווה דיווח "בשידור ישיר" של חקירות מתנהלות, וחלקם, ואף חמור מכך, התיימר להוות **משפט פומבי** של הנאשמים באמצעי התקשורת. מבול הדלפות זה, חסר תקדים בהיקפו, זיהם את החקירה ואת ההליך מן המסד עד הטפחות. לאחר כל אלה, הדלפות אלו לא נחקרו ולא טופלו על ידי היועץ המשפטי לממשלה, שסירב לעשות כן.
5. אנו נראה כי החוקרים ביצעו **מהלכי חקירה פסולים** וחמורים מאין כמותם.
6. אנו נדגים כיצד **עדים אוימו על מנת למסור גרסאות בהן חפצו החוקרים**: על ידי איומים בפגיעה בקשר עם משפחתם ועם ילדיהם; על ידי שלילת זכויות, הטרדות, צעקות, סירוב לכתוב את גרסאותיהם ועוד כהנה וכהנה. אמצעים פסולים אלה, שבהם נעשה שימוש חוזר במהלך החקירות, מקומם לא יכירנו במדינה דמוקרטית שומרת חוק המקדשת זכויות אדם.
7. אנו נראה כיצד **כל כיוון חקירה שלא התיישב עם התזה המפלילה** – נזנח. שוב ושוב השתיקו חוקרים נחקרים שביקשו להשמיע גרסאות מזכות, ושוב ושוב אטמו החוקרים את אוזניהם מפני חקירה ובחינה של כיווני חקירה שלא התיישבו עם התוצאה אליה רצו להגיע, תוך שבחלק מן המקרים הם מסרבים לקבל ולאסוף מסמכים רשמיים חד משמעיים העומדים בניגוד לתזת האישום.
8. אנו נציג **אכיפה בררנית מובהקת ובוטה**. אנו נראה כי החקירה וכתב האישום, נתפרו למידותיהם של הנאשמים תוך שהם מופלים לרעה, ובאורח שלא ניתן להצדיקו, מול אחרים.
9. אכיפה בררנית זאת אינה מתבטאת רק באפליית הנאשמים לעומת מקרים אחרים ודומים שחלקם כלל לא נחקרו. ונדגיש: המבקש עומד על כך שלא היה מקום להעמיד לדין גורם כלשהו ביחס למסכת המתוארת בכתב האישום. אולם, משעה שהתקבלה ההחלטה – השגויה – על העמדה לדין, לא יכולה הייתה המאשימה לנהוג באכיפה בררנית. היא לא יכולה הייתה לבחור, ללא צידוק שבדין, לפטור מעורבים בתיק זה.
10. כך, למשל, ב"תיק 4000" לא הועמדו לדין תאגידי התקשורת "בזק", "ידיעות אחרונות" ו"וואלה" – הנהנים הישירים מן ה"הטבות" הנטענות, תוך הפליית עניינם למול עניינם של יתר הנאשמים.
11. כך, ב"תיק 2000", חברי כנסת רבים פעלו ביחס להצעת חוק ישראל היום שנועדה להגביל את תפוצת העיתון. חברי כנסת אלה תמכו בשלבים כאלה ואחרים בהצעת החוק שמוזס קידם. לחברי כנסת אלה ניתן "סיקור אוהד" בהיקף משמעותי ויוצא דופן. והנה, בעוד שגורמים אלה כלל לא נחקרו, אף לא כעדים, עניינו של ראש הממשלה הובל אל ההליך הפלילי.

12. ודוק: המבקש אינו טוען שהיה מקום להעמיד לדין מי מאלה, ההפך הוא הנכון. המבקש טוען, כי תחום זה של עיתונות-אנשי ציבור אינו צריך להיבחן במשקפי הדין הפלילי. אולם, משעה שזו היתה בחירת המאשימה, היה עליה להיות עקבית עם שיטתה שלה. כך השיטה, כך הנוהג וכך הדין.
13. אנו גם נוסיף ונציג **מחדלי תיעוד ורישום** מצד החוקרים, אשר באו לידי ביטוי, בין היתר, בפערי רישום דרמטיים בין תמלילי החקירות לבין סיכום החקירות (הודעות) שנעשה על ידי החוקרים. ההודעות שנרשמו במקרה זה היו רחוקות, לא אחת, משיקוף הדברים כהלכה. פער זה, בין המציאות לבין מה שנחזה בהודעות, היה כמותי ואיכותי – ולעיתים, גם מזה וגם מזה. משמעות הדברים השתנתה, תדיר באופן "נוח" יותר למאשימה. החשש שמא לא מדובר בהשמטות מקריות של פרטי מידע הוא ברור.
14. מעבר לכל אלה, אנו נראה כי נפלו פגמים **חוקיים וחוקתיים** בהעמדתו לדין של ראש הממשלה. נבאר כיצד גורמי האכיפה התעלמו מקיומה של חסינות מהותית העומדת לראש הממשלה, והפרו הוראות חוק ברורות המגדירות את הדרך שבה נדרשת המאשימה לילך טרם הגשת בקשה להעמדה לדין של חבר כנסת ישראל.
15. עוד נצביע (וכפי שנסביר – למעלה מן הצורך) על המניעים שעמדו ביסוד פעולותיהם של חוקרים ראשיים. מניעים אלה יסודם **בטענות שוא אבסורדיות של ראש היחידה החוקרת ומפכ"ל המשטרה**.
16. ראש היחידה החוקרת טען שראש הממשלה שלח קצינה להתלונן נגדו בגין הטרדה מינית (טענה שאין ולא היה לה בסיס כלשהו, וזאת אף כעולה מפסיקות בית המשפט העליון בעניין); ומפכ"ל המשטרה נטע בלב החוקרים את הסברה, כאילו ראש הממשלה שלח חוקרים פרטיים להתחקות אחריהם (וגם זו הוכחה כבדייה סתרת שחר).
17. כך – על רקע של שקרים ובדיות אלו – התנהלה חקירה במדינת ישראל.
18. זוהי מציאות כואבת – אך זוהי המציאות.
19. כפי שיפורט ויוצג בבקשה זו, חקירות המבקש, למן תחילתן, הן דוגמא מובהקת לאופן שבו אסור לנהל חקירות. כמעט כל מעשה פסול שניתן לבצע בחקירת משטרה – בוצע בהן. אלו הן חקירות שהתנהלו בצורה מגמתית תוך "סימון מטרות" ברור. סיכם זאת היטב בלשון קולעת עד המדינה שלמה פילבר, שהתרשם נכוחה ובאורח בלתי אמצעי מהתנהלות החקירה: "[...] **כולם נמצאים עכשיו באיזה מין תחרות מירוץ למיליון מי יביא את הראש של נתניהו**" [ברקוד 1785, בעמ' 6].
20. היה ברור לחוקרים, ודרכם לנחקרים, כי יש תוצאה אחת מתבקשת לחקירה זו. התוצאה הייתה העמדתו לדין של ראש הממשלה, תוך חציית קווים אסורים על פי דין.
21. החקירה לא נגעה לחשד. היא נגעה לחשוד. והחשוד הוא ראש הממשלה.
22. על רקע כל שיוצג, בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע כי בשל כל אחד ואחד מהמעשים והמחדלים שיפורטו להלן, ובשל משקלם המצטבר וחסר התקדים, יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע, כי די בכל אחד מהפגמים – החמורים – שנפלו במהלך חקירתו והעמדתו לדין של המבקש כדי לבטל את כתב האישום. בית המשפט הנכבד יתבקש לפסוק, כי "הכמות עושה איכות", וכי **צבר כה חריף של מהלכי חקירה פסולים ונפסדים – עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית**.

23. לא בקלות דעת נבקש להראות לבית המשפט הנכבד, כי מציאות עגומה זו – לא יכול שתהא תוצר של משגה חד פעמי. אין זה אפשרי להניח שכלל פעולות הנפל שבוצעו על ידי המשטרה, בחקירה שנוהלה על ידי הגורמים הבכירים ביותר ולוותה באופן צמוד על ידי המאשימה – בוצעו אגב אורחא.
24. התמונה המתבררת בהליך זה, תמונה שנלמדת מהצטברות ארוכה של פגמים ומחדלים, מוכיחה היטב כי בחקירה זו, מהיום שיצאה לדרכה, הייתה יד מכוונת. תוצאתה של חקירה זו הייתה פגיעה בעקרונות צדק והגינות. את המחיר משלמים כל אחד ואחד מהנאשמים הניצבים בפני בית המשפט הנכבד.
25. פסיקת בית המשפט העליון קבעה באורח ברור, שאין צורך בהוכחת מניע זר על מנת לבסס קיומה של הגנה מן הצדק. על פי פסיקת בית המשפט העליון די בהפליה לרעה או בסטייה מן השורה על מנת לבסס הגנה מן הצדק, תהא סיבתם אשר תהא (אף מחמת טעות או רשלנות). משכך, **די בהצטברות הפגמים האמורים על מנת לגבש הגנה מן הצדק**. ואולם, מצער לומר, כי הראיות ילמדו כי גם סטייה מן השורה התקיימה וגם הפליה בוצעה.
26. במדינה דמוקרטית שוחרת זכויות אדם ישנם גבולות המפרידים בין המותר לבין האסור. גורמי האכיפה חצו גבולות אלו בבוטות, ורמסו את זכויותיו של המבקש, של נאשמים אחרים, ואת עקרונות היסוד של השיטה.
27. על כן, לאחר שייחקרו עדים ויוצגו הראיות בפני בית המשפט הנכבד, יתבקש בית המשפט הנכבד להורות על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. תהא זו נחמה פורתא לנאשמים, אך בעלת ערך, אם בסופו של הליך תצא אמירה ברורה מפי בית המשפט הנכבד שתבהיר, כי הליך זה לא יוכל לעמוד ודין כתב האישום – ביטול.